

ELSŐ VILÁGHÁBORÚS ANGOL VERSEK

EDWARD THOMAS

Eső

Eső, éjféle eső, semmi más csak a bős eső
Kopog e sivár kunyhón, ahol magányosan
Emlékezem megint, hogy egyszer majd meghalok,
S nem hallok majd az esőt, s meg nem köszönhetem,
Neki, hogy tisztábbra mos, mint amilyen vagyok,
Mióta e magányba beleszülettem.
Áldottak a holtak, kikre hull most eső:
Bár én azért imádkozom, hogy senki, akit
Szerettem, ne haljon meg, s ha még ébren van
Ágyában s egyedül hallgatja ezt az esőt,
Vagy kínok közt, s ezért tehetetlenül
Hányódva élők és halottak között,
Mint fagyos víz törött nádak körül,
Sok-sok törött nád, mind csöndes és merev,
Mint én, akiben nincs érzés, amit ez a bős eső
Nem oldott volna fel, kivéve a halál-imádatot,
Ha a tökéletesre vágyódás ezt jelenti, ami
Nem fog, mondja ez a vihar, majd csalódást okozni.

Edward Thomas (1878–1917) Petersfield közelében élő angol kritikus és költő, Békássy Ferenc barátja. Csak 1914-ben kezdett verseket írni, mégis újabban őt tartják az I. világháborús nemzedék egyik legjelentősebb költőjének. Egy versét korábban közölte a Magyar Napló, ugyancsak Gömöri György fordításában.

ISAAC ROSENBERG

Hajnal a lövészárokban

A sötétség lassan szétmorzsolódik.
Az Idő változatlan vén druida, de most
Egy élőlény ugrik a kezemre,
Egy furcsa, gúnyos pofájú patkány,
Ahogy az árok pereméről letépek
Egy pipacsot, hogy a fülem mögé tűzzem.
Tréfás egy patkány, lelőnének téged, hogyha
Ismernék kozmopolita rokonszenvedet.
Most egy angol kezéhez értél,
De biztos ugyanezt teszed egy némettel
Hamarosan, ha át akarnál kelni
A köztünk szunnyadozó zöld mezőn.
Azt hiszem, elvigyorodsz magadban
Látván jó szemeket, erős lábakat, büszke
Atlétákat, akiknek kevesebb a túlélés-esélyük,
Mint neked, mert az öldöklés szeszélyétől függnék,
Ahogy a föld gyomrában fekszenek hason
A tépett francia mezőkön.
Mit látsz, patkány, a szemünkben,
Ahogy az égből sikoltva lesújt
Lánggal a bomba?
Milyen remegést – milyen rémült szíveket?
Ereinkben gyökerező pipacsok
Hullnak és hullanak újra,
De amit a fülem mögé tűztem, az még nem –
Csak kicsit fehér lett a portól.

Isaac Rosenberg (1890–1918) zsidó származású festőművész és költő. A Slade Schoolban tanult, 1916 közepétől harcolt a francia fronton. Újabban Jean Moorcroft Wilson 2008-ban kiadott életrajza irányította rá a kritikusok figyelmét.

Gaudier-Brzeska a lövészárokban

Pompás nap van: az ég tisztára mosva,
Frissebb a szél, sok víg pacsirta szól...
Nem hallok semmit, ami kórusuk megzavarná,
Bár az ágyúk vad dörgése nem csitul.

És éjjel az erdőben mennyi csalogány
Dalol! Nekünk szól az ének-üzenet:
Szentségtörően ostobák vagyunk.
Mély megvetésüknek kijár a tisztelet.

Gömöri György fordításai

Clive Wilmer (1945–) költő, a modern magyar líra egyik legsikeresebb fordítója. A cambridge-i egyetemen tanít angol irodalmat. Versét New and Collected Poems (Carcamet, 2012) c. gyűjteményéből vettük át. A vers hőse, Henri Gaudier-Brzeska (1891–1915) francia szobrász, a háború előtt Londonban élt, szoros kapcsolatban volt Ezra Pound vorticista mozgalmával.